17.09.2026

Majandus- ja tööstusministri määruse „Turismisihtkohtade juhtimise organisatsioonide toetus“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53^1 lõike 1 ja § 55^1 lõike 2 alusel.

Määruse eelnõu on välja töötatud eesmärgiga tagada Eesti turismisihtkohtade strateegiliselt juhitud arendamine ning toimiv ja sisuline koostöö turismisektori osaliste vahel. Turismisihtkohtade juhtimise organisatsioon (ingl *Destination Management Organisation*, DMO) on keskne lüli sihtkohtade arendamisel, kuna võimaldab koondada avaliku ja erasektori koostöö ühise strateegilise juhtimise alla, koordineerida piirkondlike turismiettevõtjate ühistegevusi ning tagada turismisektori arengu terviklikul ja järjepideval viisil.

Määrus on koostatud majandus- ja tööstusministri 17. veebruari 2025. a käskkirjaga nr 15 kinnitatud turismivaldkonna arengudokumendi „Turismi pikk vaade 2025–2035“ ning majandus- ja tööstusministri 31. detsembri 2025. a käskkirjaga nr 127 kinnitatud „Turismi tegevuskava 2026–2029“ eesmärke arvestades. Nimetatud strateegilised dokumendid rõhutavad vajadust tugevdada Eesti regionaalset turismivõimelisust, pakkuda positiivseid turismikogemusi ning suurendada turismi rolli maapiirkondade majanduselus. DMOdele on riiklikus turismi tegevuskavas 2026–2029 antud kaasvastutaja roll mitme olulise meetme elluviimisel, sealhulgas külastajateekondade ja ligipääsetavuse parandamisel, kestlike turismitoodete arendamisel ning digipöörde toetamisel piirkondade turismiinfohalduses.

Määruse rakendamine ei too kaasa olulist lisahalduskoormust. Toetuse taotlemine, aruandlus ning suhtlus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusega (EIS) toimub struktuuritoetuste registri veebipõhises keskkonnas (edaspidi *e-toetuse keskkond*) ning tugineb EIS-is juba kasutusel olevatele menetlus- ja kontrolliprotsessidele, mistõttu meetme elluviimisega ei kaasne turismisektorile ega riigile ebamõistlikku lisahalduskoormust. Toetuse maksmiseks kasutatakse ettemakseid ning personalikulude dokumenteerimisest lähtuva ühtse määra mehhanismi, mis vähendab nii taotlejate kui ka rakendusüksuse halduskoormust võrreldes täieliku kuludokumentide kontrollimisega.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonna turisminõunik Ede Teinbas (ede.teinbas@mkm.ee, 715 3407) ja strateegiaosakonna välisvahendite õiguse nõunik Terje Kleemann (terje.kleemann@mkm.ee, 5305 4377). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud õigusosakonna õigusnõunik Ragnar Kass (ragnar.kass@mkm.ee). Eelnõu ja seletuskirja on toimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Inge Mehide (inge.mehide@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud teiste menetluses olevate eelnõudega ning see ei võta üle Euroopa Liidu direktiive ega rakenda uusi Euroopa Liidu õigusakte. Eelnõu on kooskõlas komisjoni

määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohane määrus koosneb üheksast peatükist ja 21 paragrahvist. Peatükid jagunevad järgmiselt:

1) üldsätted;
2) toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr;
3) nõuded taotlejale ja taotlusele;
4) toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine;
5) taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine;
6) aruande esitamine;
7) toetuse maksmine;
8) toetuse saaja ning EIS-i õigused ning kohustused;
9) toetuse tagasinõudmine ja vaie.

Järgnevalt on esitatud peatükkide kaupa määruse sisu analüüs ja selgitused.

1. peatükk
Üldsätted

Eelnõu 1. peatükis kirjeldatakse toetuse andmise eesmärk ja oodatavad tulemused, selgitatakse terminid, nähakse ette vähese tähtsusega abi regulatsioon ja määratakse toetusmeetme rakendaja.

Eelnõu §-s 1 kirjeldatakse toetuse andmise eesmärki ja tulemusi.

Toetuse põhieesmärk on tagada Eesti turismisihtkohtade strateegiliselt juhitud arendamine ning toimiv ja sisuline koostöö turismisektori osaliste vahel. DMOde rolli tugevdamine aitab tugevdada regionaalset turismivõimelisust, parandada piirkondade turismitoodete kvaliteeti ning tugevdada sektori konkurentsivõimet. Tugevate DMOde kaasabil on võimalik täita turismi tegevuskava 2026–2029 kaht olulist väljundmõõdikut:

1) ööbimiste osakaal väljaspool Tallinna on aastal 2029 vähemalt 53%;
2) ööbimiste osakaal kevad-, sügis- ja talvekuudel on kasvanud 65%-ni.

Toetuse andmisega panustatakse järgmistesse turismi tegevuskavas 2026–2029 kokku lepitud tegevustesse, kus DMOd on vastutajad või kaastäitjad:

1) jätkame kõrge lisandväärtusega toodete (kultuuri-, pärand-, loodus-, äri ja toiduturismi tooted) arendamist väliskülastajate ootustele vastavaks, st eelkõige pakume tooteid parema kvaliteediga ja ka madalhooajal, et suurendada lisandväärtust ja turismitulu. Tegevuse tulemusena paraneb külastajate rahulolu turismiteenuste kvaliteediga – väliskülastajate soovitusindeks 2029. aastal on vähemalt 73;
2) jätkame turismisektori tööprotsesside digitaliseerimist ja automatiseerimist - tarkvaradega liitumist, liidestamist ja juurutamist, teenuste online-broneeritavust, tõstame teadlikkust digitaliseerimisest nõustamise ja mentorteenuste abil. Tegevuse tulemusena kasvab internetis reaalajas broneeritavate teenuste osakaal – 2029. aastal

on 65% VisitEstonia andmebaasis reaalajas *online*-broneeritavate teenuste osakaal 65%;

3) arendame nõudepõhiseid jm uuenduslikke transpordilahendusi turismiobjektideni jõudmiseks olemasolevatest transpordisõlmedest. Tegevuse tulemusena saab aastal 2029 parimate praktikatena tutvustada 7 kestliku ja uuendusliku transpordilahendustega turismitoodet (iga DMO kohta üks). Regionaalse turismi üks suuremaid pudelikaelu on nn viimase miili ühenduvus – kuidas saab külastaja bussi- või rongijaamast reaalselt metsarajale, mõisa või muuseumisse või leiab talle arusaadava parkimisinfo ja sobiva tasumisvõimaluse. DMO roll selles ei ole hakata ise busse ostma ega liine haldama, vaid toimida võrgustiku liitjana: tuua ühise laua taha piirkondlikud ühistranspordikeskused, kohalikud omavalitsused, tehnoloogiaettevõtted ja turismiettevõtjad. DMO saab kaardistada, milliste turismiobjektide juurde on ligipääs praegu olulisem, koguda andmeid külastajate liikumismustrite kohta ning toetada nutikate lahenduste katsetamist ja rakendamist;
4) koostame ligipääsetavad turismimarsruudid ja teeme kättesaadavaks info nende marsruutide kohta. Tegevuse tulemusena on kasvavad ligipääsetava ja kaasava turismi majanduslik potentsiaal ja võimalused – VisitEstonia andmebaasis jt infokanalites ning DMOde infokanalites on olemas info ligipääsetavate turismitoodete ja -marsruutide kohta;
5) tõstame teadlikkust ligipääsetava ja kaasava turismi arendamise majanduslikust. potentsiaalist ja võimalustest. Tegevuse tulemusena on aastaks 2029 korraldatud vähemalt kaheksa seminari või muud sama mõjuga tegevust ligipääsetavuse teemadel. DMO saab selles valdkonnas panustada teadlikkuse tõstmisega, näiteks seminaride ja muude eesmärgikohaste tegevuste korraldamisega, mille tulemusel rakendavad piirkonna turismiettevõtjad ligipääsetavuse põhimõtteid laialdasemalt;
6) jätkame ettevõtjate ja sihtkohtade toetamist kestlikkuse märgiste taotlemisel ja keskkonnajuhtimisprogrammidega liitumisel. Tegevuse tulemusena kasvab kestlikkuse märgise saanud või keskkonnajuhtimissüsteemi rakendavate turismiettevõtete ja -sihtkohtade arv – aastal 2029 on Eestis on vähemalt 100 kestlikkuse märgist omavat või keskkonnajuhtimissüsteemi rakendavat turismiettevõtet ja vähemalt 15 sihtkohta.

Nende tegevuste elluviimisse ja tulemuste saavutamisse panustavad DMOd kaasvastutajatena ühiselt. Tegemist ei ole üksikute projekti mõõdikutega, vaid meetme üldise mõjuga. Projekti tasandil mõõdetavad väljundnäitajad sätestatakse igale eraldi taotluse rahuldamise otsuses vastavalt piirkondlikele prioriteetidele ja tegevuskavadele.

§ 2. Terminid

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruses kasutatavad terminid.

Punktis 1 defineeritakse kasusaajad kui kõik juriidilised isikud, kes osalevad DMO poolt korraldatud ja toetuse vahenditest rahastatud tegevustes.

Punktis 2 defineeritakse ligipääsetavuse termin Eesti turismi strateegiliste dokumentide kontekstile vastavalt kui teenuste kättesaadavus kõigile inimestele olenemata nende võimetest või erivajadustest ning see hõlmab nii füüsilise kui ka digitaalse keskkonna ligipääsetavust ja kasutatavust.

Punktis 3 defineeritakse maakondlik arendusorganisatsioon (MARO) kui maakonna arengut kavandav ja suunav kohaliku omavalitsuse üksus või koostööasutus. Maakondliku

arendusorganisatsiooni roll on oluline, kuna tema otsusega määratakse DMO juhtpartner, mis tagab piirkondliku sidususe ja esindatavuse.

Punktis 4 defineeritakse omapanus: partnerite rahaline panus määruse alusel toetatavale projektile lisanduvate DMO ühistegevuste rahastamiseks. Omapanus ei ole kavandatava määruse kontekstis juriidiliselt projekti omafinantseering tavalises toetusega seotud määruse tähenduses. Omapanuse kulusid ei arvata projekti eelarvesse ega kontrollita kuludokumentide kaudu. Selline lahendus on kooskõlas varasema DMOde toetamise praktikaga ning vähendab oluliselt halduskoormust: EIS ei pea kontrollima omapanuse kuludokumente, piisab omapanuse tõendamisest aruandluse käigus. Küll aga vähendatakse proportsionaalselt toetuse väljamakset, kui omapanus ei vasta nõutud proportsioonile.

Omapanusena võib arvestada teiste riiklike või Euroopa Liidu rahastusvahendite toel elluviidavate koostööprojektide tegevustega seotud panust üksnes juhul, kui DMO juht- või põhipartner on projektis ametlik lepinguline partner ning projekti tegevuste ja tulemuste mõju ulatub kogu DMO tegevuspiirkonda või selle olulisse ossa. DMO-l peab olema tegelik sisuline võimalus projekti tegevuste kavandamises, elluviimises ja suunamises kaasa rääkida.

Omapanusena ei käsitata tegevusi, milles DMO roll piirdub üksnes nõuandva, kaasatava või kaudselt kasu saava osapoolena osalemisega. Samuti ei loeta omapanuseks projekte, mille mõju on piiratud üksiku kohaliku piirkonna või organisatsiooni tegevuspiirkonnaga ning mille tulemused ei panusta laiemalt DMO tegevuspiirkonna turismiarengusse.

Omapanuse mõiste sellise kitsendamise eesmärk on innustada DMO-sid algatama ja vedama piirkonnaüleseid koostööprojekte ning tugevdama koostööd kohalike LEADER tegevusrühmade, kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja teiste arendusorganisatsioonidega viisil, mis loob lisandväärtust kogu sihtkohale. Nii tagatakse, et omapanusena arvestatavad tegevused toetavad DMO strateegiliste eesmärkide saavutamist ning omavad mõõdetavat mõju laiemale sihtkohale, mitte üksnes kitsale alapiirkonnale või üksikutele osapooltele.

Näiteks võib omapanusena käsitada koostööprojekti, milles DMO on ametlik partner ning mille tulemusena arendatakse ja turundatakse kogu sihtkohta või selle mitut piirkonda hõlmavat turismitoodet. Omapanusena ei käsitata tegevusi, kus DMO üksnes osaleb aruteludes, annab sisendit või on projekti tulemustest kaudne kasusaaja, ilma et tal oleks ametlikku partneri rolli või võimalust projekti tegevusi suunata.

Punktis 5 selgitatakse, et partnerina mõistetakse määruse kontekstis nii DMO juhtpartnerit kui DMO põhipartnerit. Partneritele on kehtestatud nõuded paragrahvis 9 ja partnerid peavad pidevalt ja sisuliselt panustama DMO ühistegevustesse.

Punktis 6 defineeritakse projekt kui selgelt piiritletud ja eesmärgistatud tegevus, mille jaoks toetust antakse ning millel on ette määratud tulemus, eelarve ja ajaraam.

Punktis 7 defineeritakse turismisihtkoha juhtimise organisatsioon (DMO) kui sihtkoha arendamise strateegiliseks juhtimiseks ja turundamiseks loodud avaliku ja erasektori koostööl põhinev organisatsioon või koostööüksus, mis kavandab, koordineerib ja viib ellu sihtkoha arendus- ja turundustegevusi. Definitsioon on kooskõlas turismisihtkoha juhtimise organisatsiooni rahvusvahelise käsitlusega ning rõhutab koostöömudeli iseloomu, kuna Eesti DMOd toimivad enamasti koostöövormis, kus juhtpartner koordineerib eri osaliste tegevusi.

Punktis 8 defineeritakse DMO juhtpartner: see on kohalik omavalitsus, selle allasutus või juriidiline isik, kelle on määranud maakondlik arendusorganisatsioon (MARO) ning kes esindab DMOd ja esitab tema nimel taotluse. Juhtpartnerit saab olla üks – kohaliku omavalitsuse üksus, selle allasutus või MARO otsusega määratud juriidiline isik, sealhulgas osaühing, sihtasutus, mittetulundusühing vms. Juhtpartneri roll on vastutada nii taotluses märgitud tegevuste elluviimise kui ka tulemuste saavutamise eest. Määruses ei täpsustata juriidilise isiku liiki lähemalt, kuna MARO otsusega määramise mehhanism tagab piisava kontrolli ning üleliigne piiramine tekitaks ebavajaliku halduskoormuse.

Punktis 9 defineeritakse DMO põhipartner kui juriidiline isik või asutus, mis on DMO partner ja panustab igapäevaselt DMO ühistegevustesse. Põhipartneri defineerimine on vajalik, kuna tema kulu on samuti abikõlblik ja ta kannab vastutust tegevuste elluviimise eest. Määruse kohaselt ei hinnata taotlust menetledes põhipartneri kulusid eraldi, kuid nõuetele vastavust kontrollitakse võrdselt juhtpartneriga, et vältida riske, mis tulenevad maksuvõlast või varasemate toetuste tagasi maksmata jätmisest. Põhipartner ei ole automaatselt kasusaaja. Ta võib olla mõlemat korraga ainult juhul, kui ta osaleb mõnes konkreetses tegevuses samadel alustel nagu teised ettevõtjad või organisatsioonid ning saab sellest majandusliku eelise. Muul juhul on ta määruse mõttes partner, mitte kasusaaja.

Punktis 10 defineeritakse turismitoode, mis on kooskõlas turismi pika vaate 2025–2035 ning turismi tegevuskava 2026–2029 terminoloogiaga. Kestlik turismitoode on terviklik külastuselamus, mis väärtustab kohalikku kultuuri, keskkonda ja kogukonda ning loob majandusliku kasu ettevõttele ja sihtkohale. Välisturul eristuv turismitoode on Eesti kultuuril, loodusel, identiteedil või pärandil põhinev terviklik külastuselamus, mis eristub teistes riikides pakutavatest turismitoodetest sisu, teeninduskontseptsiooni, asukoha, aja, sihtrühma või turundussõnumi poolest.

Punktis 11 defineeritakse ühistegevus: DMO piirkonna kui terviku arendamiseks ja turundamiseks planeeritud tegevus, mis viiakse ellu koostöös DMO partneritega. Ühistegevuse defineerimine on oluline, kuna selle terminiga rõhutatakse koostööloogikat, mis on DMO rahastamismudeli tuum.

Eelnõu §-s 3 reguleeritakse vähese tähtsusega abi käsitlust.

Lõike 1 kohaselt on toetatavates tegevustes osalevale sellisele juriidilisele isikule, kes saab tegevuste käigus majandusliku eelise, antav toetus vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) 2023/2831 (edaspidi *VTA määrus*) tähenduses.

Kuna osadesse projekti tegevustesse kaasatakse kasusaajatena Eestis registreeritud äriühingud, saavad nad eelise tegevustes osalemise tõttu ning neile projekti raames antav abi tuleb vormistada vähese tähtsusega abina. Oluline on märkida, et vähese tähtsusega abi antakse kasusaajatele üksnes mõne toetatava tegevuse käigus ning enamik elluviidavatest tegevustest on seotud valdkonna kui terviku arendamisega, mis ei anna majanduslikku eelist ühelegi konkreetsele ettevõtjale.

Oluline on märkida, et toetuse saajale – DMO juhtpartnerile – vähese tähtsusega abi ei anta, kuna juhtpartneriks on kohalik omavalitsus, selle allasutus või MARO otsusega määratud üksus, kelle tegevus ei ole suunatud kaupade või teenuste pakkumisele turul konkurentsi tingimustes. Vähese tähtsusega abi antakse üksnes nendele piirkonna turismiettevõtjatele, kes tegevustes osalemisest majandusliku eelise saavad.

Toetuse maksimaalne summa võib ületada vähese tähtsusega abi piirmäära, kuid oluline on märkida, et see on kogu projekti summa kolme aasta jooksul. Arvestades, et üksnes projekti üksikud tegevused on seotud vähese tähtsusega abi andmisega, sealjuures on tegevustesse kaasatud eri ettevõtjad, ei ole seega ohtu, et ühele ettevõtjale antav abi ületaks vähese tähtsusega abi piirmäära. Toetuse saajal on kohustus pidada arvestust kasusaajatele antava vähese tähtsusega abi kohta ning kontrollida kasusaajate vastavust VTA määruse tingimustele. EIS-il kui määruse rakendajal on põhjalikud teadmised ja pikaajalised kogemused vähese tähtsusega abi andmisel ning projektide elluviimise käigus toetatakse toetuse saajat igati, sh eelneva koolitamise, pideva nõustamise ning aruannete kontrollimise kaudu. Määruse § 18 lõikes 1 on sätestatud toetuse saaja õigus saada EIS-ilt teavet ja selgitusi, mis on seotud toetuse kasutamise ja toetuse saaja kohustustega. Seega on ebaõige vähese tähtsusega abi määramise risk minimeeritud.

Lõikes 2 nähakse ette, et vähese tähtsusega abi ei tohi ületada VTA määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud 300 000 euro piirmäära mis tahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul. See tähendab, et andes abi näiteks 01.03.2026, võetakse arvesse ajavahemikul 01.03.2023–01.03.2026 ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi.

Lõikes 3 käsitletakse vähese tähtsusega abi välistusi ja kumuleerimisreegleid ning määratletakse üks ettevõtja kooskõlas VTA määruse nõuetega.

Vähese tähtsusega abi määramisel tuleb arvesse võtta VTA määruse artikli 1 lõikes 1 toodud välistusi, mille kohaselt ei kohaldata vähese tähtsusega abi teatavates sektorites või tegevustes, sealhulgas kalapüügi- ja vesiviljelustoodete ning põllumajandustoodete esmatootmise sektoris.

Vähese tähtsusega abi piirmäära arvutamisel tuleb arvesse võtta vähese tähtsusega abi, mis on antud ettevõtjale VTA määruse ning määruste (EL) nr 1408/2013 ja (EL) nr 717/2014 alusel. See tähendab, et horisontaalse, kalandusliku ja põllumajandusliku vähese tähtsusega abi puhul on abi ülemmääraks VTA määruse ülemmäär (300 000 eurot).

Kui taotleja on saanud vähese tähtsusega abi, mille aluseks on komisjoni määrus (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2832, 15.12.2023), võib kumuleerida määruse (EL) 2023/2832 ja VTA määruse abi selliselt, et kokku võib üks ettevõtja saada 1 050 000 (300 000 + 750 000) eurot vähese tähtsusega abi.

Üheks ettevõtjaks loetakse VTA määruse artikli 2 punktis 2 nimetatud ettevõtjat.

Toetuse saajal on kohustus arvutada kasusaajale antava vähese tähtsusega abi suurus, kontrollida kasusaaja vastavust VTA määruse nõuetele ning kanda abi andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse. EIS toetab toetuse saajat juhendamise ja nõustamise kaudu, tagades standardlähenemise eri olukordadele (koolitused, messid, nõustamine jne).

Eelnõu § 4 määratleb toetuse rakendaja ja rakenduskeskkonna.

Lõike 1 kohaselt täidab EIS toetuse rakendamisega seotud ülesandeid, nagu taotlusvoorude avamine, info jagamine, taotlejate nõustamine, taotluste vastuvõtt ja menetlemine,

väljamaksete tegemine, toetuse kasutamise kontroll, aruandlus ja muud meetme rakendamisega seotud ülesanded.

Lõike 2 kohaselt toimub toetuse taotlemine, määramine, kasutamine ja tagasinõudmine e-toetuse keskkonnas. E-toetuse keskkond võimaldab digitaalset haldusmenetlust, vähendab halduskoormust ning tagab protsesside kontrollitavuse.

2. peatükk
Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

Peatükis sätestatakse toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud, projekti abikõlblikkuse periood ning toetuse piirmäärad.

Eelnõu §-s 5 nähakse ette määrusega toetatavad tegevused. Toetust antakse tegevustele, mis aitavad saavutada eelnõu §-s 2 sätestatud eesmärke ja tulemusi.

Toetatavate tegevuste loetelu katab DMO tegevuse peamised sisuvaldkonnad, mis on omavahel seotud ja täiendavad üksteist, moodustades sihtkoha arendamise tervikliku väärtusahela. Need tegevused on:

- külalislahkust pakkuva ja turvalise turismiteenuse arendamine – teeninduskvaliteedi parandamine, külastajate rahulolu analüüs ja selle alusel teenuste parandamine;
- kestliku turismi arendamine – piirkondlikes turismiettevõtetes kestlikkuse märgiste taotlemise ja keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamise koordineerimine ning rohelise mõtteviisi turismitoodetesse integreerimise toetamine;
- teemavaldkondade arendamine – temaatiliste koostöövõrgustike loomine ja piirkonnaspetsiifiliste toodete arendamine vastavalt kohalikule eripärale. Eelkõige arendatakse majandus- ja tööstusministri 17. veebruari 2025. a käskkirjas nr 15 „Eesti turismi pikk vaade 2025–2035“ ning majandus ja tööstusministri 31. detsembri 2025. a käskkirjas nr 127 „Turismi tegevuskava 2026–2029“ nimetatud prioriteetseid valdkondi: äri-, loodus-, kultuuri-, pärand- ja toiduturism ning tervise ja heaolu- ning atraktsiooniturism;
- piirkonna teenusepakkujate kompetentside arendamine – piirkonna turismiettevõtjatele suunatud koolitused, mentorlus ja nõustamine;
- külastajateekonna ja ligipääsetavuse arendamine – viimase miili transpordilahenduste koordineerimine, ligipääsetavate toodete ja marsruutide arendamine;
- digitaalse turismiinfo haldamine – veebilehe visitestonia.com andmebaasi haldamine digitaalse turismiinfo halduse juhendi kohaselt ning turismiteenuste ja -objektide diginähtavuse suurendamine, sh piirkonna turismiettevõtjate juhendamine digikanalite kasutamisel;
- piirkonna turismiandmete ja statistika koondamine, analüüsimine ja jagamine – andmepõhise otsustamise toetamine piirkondlikul tasandil;
- DMO kui organisatsiooni arendamine – protsesside digitaliseerimine, kommunikatsiooni korraldamine, EIS-i arendatavate lahenduste kasutuselevõtmine;
- DMO teenuste väljaarendamine piirkonna turismiteenuste pakkujatele;
- DMO töötajate kompetentside arendamine – erialane koolitus, parimate rahvusvaheliste praktikate kasutuselevõtt.

Toetatavate tegevuste loetelu ei kata piirkondlikke turundus- ja müügitegevusi. See ei tähenda, et DMO ei peaks neid tegevusi tegema, vaid seda, et nende jaoks saab kasutada DMOde omapanust, mis tuleb projekti eelarvele lisada.

Eelnõu §-s 6 käsitletakse abikõlblikke kulusid.

Lõikes 1 nähakse ette, et abikõlblikud on turismisihtkoha juhtimise organisatsiooni juhtpartneri ja põhipartneri kulud, mis on otseselt vajalikud toetatavate tegevuste elluviimiseks ning tulemuste ja eesmärkide saavutamiseks.

Lõikes 2 esitatakse abikõlblike kulude loetelu:

- otsesed personalikulud – toetatavate tegevuste otseseks elluviimiseks vajalikud töötasud ja nendega seotud maksud;
- projekti ülejäänud kulud, milleks arvestatakse 30 protsenti otsestest personalikuludest ühtse määra alusel.

Ühtse 30% suuruse määra kasutamine on põhjendatud mitmest aspektist. Esiteks on see lihtsaim ja efektiivseim viis hüvitada kulud, mida ei ole mõttekas eraldi tõendada – nagu töövahendid, tarkvara, ruumide kasutamine, kommunikatsioon, koolituskulud ning muud tegevuseks vajalikud kaudsed kulud, näiteks ekspordile suunatud, külalislahke ja turvalise turismiteenuse arendustegevused, sh ka teeninduskvaliteedi tõstmine ettevõtetes, kestliku turismi arendustegevused (kestliku arengu põhimõtete rakendamine ettevõtetes ja sihtkohtades, nt kvaliteedimärgised nagu Green Destination Award, Green Key või muude kestliku arengu põhimõtete rakendamine), teemavaldkondade arendus, s.t temaatiliste (toit, loodus, kultuur) koostöövõrgustike ja piirkonnaspetsiifiliste toodete arendus vastavalt kohalikule eripärale, piirkonna teenusepakkujate kompetentside arendamine, sealhulgas innovatsiooni, digi- ja rohepöörde teemadel, külastajateekonna ja ligipääsetavuse arendustegevused, digitaalne turismiinfo haldus - turismiteenuste ja objektide diginähtavuse suurendamine, piirkonna turismiandmete ja statistika koondamine, analüüsimine ja jagamine erinevatele osapooltele, DMO kui organisatsiooni arendustegevused (protsessid, digitaliseerimine jne.) ja kommunikatsioon, DMO teenuste välja arendamine piirkonna turismiteenuste pakkujatele, DMO töötajate kompetentside arendus. See vähendab oluliselt nii toetuse saaja kui ka EIS-i halduskoormust: EIS kontrollib reaalselt üksnes personalikulude dokumente, ühtse määra alusel makstava osa kohta ei pea kuludokumenti esitama. Näiteks kui personalikulu on 1000 eurot ja see tõendatakse kuludokumendi (palgaleht ja maksekorraldus) alusel, makstakse taotlejale välja 1300 eurot ja 300 euro kohta ei pea taotleja kuludokumente esitama.

Ühtne 30% suurune määr tugineb varem sarnase meetme rakendamisel kogutud andmetele, mis näitasid, et muud projektikulud moodustavad keskmiselt ligikaudu kolmandiku otsestest personalikuludest.

Lõikes 3 täpsustatakse otseste personalikulude koosseis: töötasu ja puhkusetasu, võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu, mida maksustatakse samamoodi kui töötasu, ning seadusest tulenevad maksud ja maksed nimetatud tasudelt. Arendustegevuste kulud (nt tarkvaraarendus, kodulehtede loomine, infosüsteemide täiendamine) arvestatakse ühtse määra alla, kuna nende eraldi tõendamine tekitaks ebaproportsionaalset halduskoormust.

Lõikes 4 nähakse ette, et abikõlblik ei ole teiste riiklike ja Euroopa Liidu toetusvahendite abil rahastatavate projektide omafinantseeringu katmine. Piirangu eesmärk on vältida olukorda, kus avalikke vahendeid kasutatakse sama kulu või projekti rahastamiseks mitmest allikast. Nõue

aitab tagada toetuste läbipaistva kasutamise, väldib topeltrahastamise riski ning tagab, et avaliku sektori vahendeid kasutatakse eesmärgipäraselt ja kooskõlas riigiabi ning toetuste andmise üldpõhimõtetega.

Eelnõu §-s 7 nähakse ette projekti abikõlblikkuse periood.

Lõike 1 kohaselt on projekti abikõlblikkuse periood taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, mil projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad. Abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuarist 2027.

Lõike 2 kohaselt kestab projekti abikõlblikkuse periood kuni 36 kuud ja seda on mõjuval põhjusel võimalik pikendada. Abikõlblikkuse perioodi pikendamise korral võib periood ületada 36 kuud. Kolmeaastane periood on valitud, kuna DMO tegevused vajavad piisavalt aega tulemuste saavutamiseks, ning on kooskõlas riikliku turismi tegevuskavaga 2026–2029. Maksimaalne pikendamise aeg ei ole fikseeritud, kuna selle otsustamine toimub kaasusepõhiselt.

Projekti kestus võib olla ka lühem kui kolm aastat, kui toetuse saaja soovib projekti varem lõpetada. Sel juhul esitab ta lõpparuande varem ning projekt loetakse lõpetatuks selle kinnitamise järel.

Lõike 3 kohaselt loetakse projekt lõppenuks, kui EIS on lõpparuande heaks kiitnud ja teinud toetuse saajale lõppmakse või kui toetuse saaja on teinud lõpliku tagasimakse. Toetuse saajale on jäetud valikuvabadus taotleda toetust kas aastaste ettemaksetena või tagantjärele tegelike kulude alusel. Sellest tulenevalt sätestatakse § 7 lõikes 3 selgelt kaks alternatiivset projekti finantsilise sulgemise viisi: projekt loetakse lõppenuks kas EIS-i poolse lõppmakse tegemisega (kulupõhise aruandluse korral) või toetuse saaja poolse lõpliku tagasimakse tegemisega (kui ettemakset viimases etapis ületas tegelikke kulusid).

Eelnõu §-s 8 nähakse ette toetuse maksimaalne summa ja omapanuse nõue.

Lõike 1 kohaselt on toetus 100% projekti abikõlblikest kuludest. Toetusmäär 100% on põhjendatud, lähtudes meetme eesmärgist, sihtrühmast ja oodatavast mõjust. DMO tegevused on oma olemuselt avaliku hüve laadiga – piirkondliku turismiökonoomika koordineerimine, andmete koondamine, ettevõtjate võimestamine ja külastajate teenindamine loovad kasu, mis ei avaldu üksnes DMO juhtpartneri tasandil, vaid laiemalt kogu piirkonna majanduses. Toetuse 100% suurune määr ei tähenda, et riik katab DMO tegevuse kulud 100% – see kehtib üksnes projekti eelarve raames abikõlblike kulude kohta, millele lisandub kohustuslik omapanus, mis ei ole osa toetusega kaetud eelarvest.

Lõiked 2-5 kirjeldavad toetuse rahastusmudelit. Rahastusmudel on üles ehitatud lähtudes turismi pikas vaates 2025–2035, turismi tegevuskavas 2026–2029 ning EIS strateegilistes eesmärkides seatud tulemusnäitajatest, mille keskmes on turismisektori lisandväärtuse kasvatamine, teenuste ekspordi suurendamine, külastajate hajutamine väljapoole Tallinna ning turismihooajalisuse vähendamine. Rahastusmudeli seireks kasutatakse kümmet näitajat, mis võimaldavad terviklikult hinnata sihtkoha arengut, turismisektori majanduslikku mõju ning piirkonna konkurentsivõimet. Rahastuse määramisel kasutatakse neist viit kaalutud näitajat, millel on kõige tugevam seos riigi strateegiliste eesmärkide ja mõõdikutega. Mida rohkem on indeksis osalevaid näitajaid, seda väiksem on iga näitaja mõju lõpptulemusele. Seega, et tuua olulisemate väljundnäitajate mõju rohkem esile, piirati näitajate arvu ning anti näitajatele

erinevad kaalud. Eelistati näitajaid, millel on vahetum ja tugevam seos turismisektori majandusliku mõju ja ekspordi tulu kasvatamisega.

Toetuse maksimaalne suurus arvutatakse eraldi iga DMO kohta. Kogu toetuseks planeeritud maht on 1 970 867 eurot kalendriaastas.

Rahastusmudel arvutatakse ja avalikustatakse ning toetuse maksimaalne suurus määratakse igale DMO-le kogu projekti perioodi 2027-2029 kohta. Projekti kogumaht kujuneb kolme kalendriaasta toetussummade summana.

Kuna projekti abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2027 ning tegevuskavad ja eelarved kinnitatakse kalendriaasta põhiselt, ei ole tavapärase rakendamise korral ette nähtud olukorda, kus projekt algab või lõppeb kalendriaasta keskel. Juhul kui projekt lõpeb enne kavandatud tähtaega, arvestatakse projekti lõplik toetuse summa tegelikult teostatud ja abikõlblike tegevuste alusel.

Kui projekti perioodi pikendatakse, siis ei anna pikendamine automaatselt õigust täiendavale toetusele. Täiendava toetuse andmine sõltub eraldi otsusest ja olemasolevatest eelarvevahenditest.

Lõike 3 kohaselt fikseeritakse Tallinna DMO toetus fikseeritakse kindla summana – 186 867 eurot kalendriaastas, mis on võrdne seni sihtfinantseeringuna makstud toetusega. Tallinna DMO toetuse arvutamisel ei kohaldata sama metoodikat, mis teistele DMOdele, kuna see tooks kaasa vastuolu meetme eesmärgiga. Määruse § 2 lõike 1 kohaselt on toetuse andmise eesmärk suunata Eesti turismisihtkohtade arengut selliselt, et kasvaks ööbimiste osakaal väljaspool Tallinna ning madalhooajal. Tallinn on juba praegu Eesti turismi selgelt domineeriv sihtkoht, mida iseloomustavad võrreldes teiste piirkondadega oluliselt suurem voodikohtade täituvus, madalhooaja ööbimiste osakaal, kõrgem lisandväärtus töötaja kohta ning suurim väliskülastajate ööbimiste maht. Kui Tallinna toetussumma arvutataks samade sisendandmete (voodikohtade täituvus, madalhooaja ööbimiste osakaal, lisandväärtus töötaja kohta, väliskülastajate ööbimiste arv) alusel nagu teistel DMO-del, saaks Tallinn nende näitajate mahu tõttu ebaproportsionaalselt suure osa kogu toetuseelarvest, mis suunaks ressursse vastupidises suunas määruse eesmärgile – st tugevdaks juba niigi tugevat sihtkohta piirkondade arvelt, mille arengut ja nähtavust meede peaks eelkõige toetama.

Fikseeritud toetussumma, mis vastab eelmise perioodi rahastuse mahule, tagab Tallinna DMO tegevuse jätkusuutlikkuse ja rahastuse prognoositavuse, ilma et see moonutaks teiste DMO-de vahelist proportsionaalset jaotust või vähendaks piirkondadele suunatavaid vahendeid.

Lõike 4 kohaselt jaotatakse ülejäänud toetuse eelarve kõigi teiste DMO-de vahel vastavalt iga DMO kaalutud indeksile. Kaalutud indeks koosneb kahest komponendist:
1) piirkonna majandusnäitajad, mis lähtuvad Eesti turismi strateegiliste dokumentide eesmärkidest – kokku 60% indeksi kaalust. Iga valitud näitaja on kaalutud vastavalt selle olulisusele;
2) regionaalne mõju – 40% indeksi kaalust. Piirkondliku tasakaalustatuse tagamiseks arvestatakse valemis piirkonna geograafilist kaugust Tallinnast ja piirkonna ühenduvust.

Valitud 4 majandusnäitajat on järgmised:

- majutusasutuste voodikohtade täituvus DMO piirkonnas (osakaal 12%). Majutusasutuste voodikohtade täituvus näitab olemasoleva turismitaristu kasutuse

efektiivsust. Kõrgem täituvus viitab suuremale külastusaktiivsusele, tõhusamale turundusele ning paremale turismitoodete konkurentsivõimele. Voodikohtade täituvuse näitaja võimaldab hinnata nii piirkonna võimekust kui ka selle tegelikku kasutamist. See loob tasakaalu investeeritud taristu ja saavutatud turismitulemuste vahel ning toetab ekspordi kasvu eesmärki;

- madalhooaja ööbimiste osakaal DMO piirkonnas (osakaal 12 %). Madalhooaja ööbimiste osakaal näitab turismi hooajalisuse vähendamise edukust ning piirkonna suutlikkust meelitada külastajaid aastaringselt. Kõrgem madalhooaja ööbimiste osakaal viitab mitmekesisele ja konkurentsivõimelisele turismipakkumisele, mis loob külastusmotiive ka väljaspool traditsioonilist kõrghooaega. Näitaja aitab hinnata, kui hästi kasutatakse olemasolevat turismitaristut ja teenusvõimekust kogu aasta jooksul ning kuivõrd suudab piirkond tagada ettevõtjatele stabiilsemat nõudlust ja tulubaasi;
- keskmine lisandväärtus töötaja kohta DMO piirkonnas (osakaal 12 %). Keskmine lisandväärtus töötaja kohta on üks olulisemaid tootlikkust kirjeldavaid näitajaid ning peegeldab turismi majandusliku mõju kvaliteeti. Turismi tegevuskavas on seatud eesmärgiks lisandväärtuse kasv hõivatud isiku kohta, samuti on lisandväärtuse suurendamine üks EIS-i keskseid tulemusmõõdikuid. Näitaja kasutamine rahastusmudelis võimaldab väärtustada mitte üksnes külastajate arvu kasvu, vaid ka kõrgema lisandväärtusega turismitoodete ja -teenuste arendamist. See suunab DMO-sid panustama kvaliteetsematesse ja suurema majandusliku mõjuga turismitoodetesse, mis suurendavad piirkonna konkurentsivõimet pikemas perspektiivis;
- väliskülastajate ööbimiste arv DMO piirkonnas (osakaal 24%). Väliskülastajate kulutused (sh majutuse eest) kajastuvad teenuste ekspordis ning aitavad kasvatada turismisektori otsest panust Eesti majandusse. Turismi tegevuskava seab eesmärgiks kasvatada 2029. aastaks turismiteenuste eksporti 2,7 miljardi euroni ning väliskülastajate ööbimiste arv on üks olulisemaid selle eesmärgi saavutamise sisendnäitajaid. Antud näitaja on otseses seoses ka EIS-i strateegilise eesmärgiga suurendada Eesti ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet ja ekspordisuutlikkust.

Näitajate andmeallikad on:
1) Statistikaamet: väliskülaliste ööbimiste arv, voodikohtade täituvus, madalhooaja ööbimiste osakaal.
2) Äriregister, majandusaasta aruanded: keskmine lisandväärtus töötaja kohta.

Arvutamise aluseks kasutatakse 2025. aasta Statistikaameti andmeid, lisandväärtuse andmete aluseks on 2024. aasta majandusaasta aruanded. Andmeväljavõtted on tehtud augustis 2026.

Kõige suurem kaal (40%) on regionaalse mõju näitajal. Turismi tegevuskava 2026–2029 üheks keskseks eesmärgiks on suurendada turismi majanduslikku mõju väljaspool Tallinna ning kasvatada ööbimiste osakaalu väljaspool pealinna. Samuti on tegevuskavas rõhutatud eesmärki tagada turismi elujõulisus ja kogukondlik kasu kogu Eestis, mitte ainult suuremates tõmbekeskustes.

Regionaalse mõju näitaja kasutamine võimaldab suunata suuremat toetust nendele sihtkohtadele, kus turismi arendamine aitab kõige enam kaasa regionaalse tasakaalu saavutamisele, ettevõtlusaktiivsuse suurenemisele ning töökohtade loomisele väljaspool Tallinna ja Harjumaad. Näitaja toetab otseselt turismi tegevuskava regionaalarengu eesmärki ning aitab täita riigi laiemat eesmärki tagada ühtlasem majandusareng kogu Eestis. Regionaalse mõju näitaja ei näita seda, kui oluline on turism piirkonnas, vaid pigem vastupidi, see peegeldab takistusi piirkonna turismi arendamisel.

Regionaalse mõju arvutuse alused on selgitatud järgnevas tabelis:

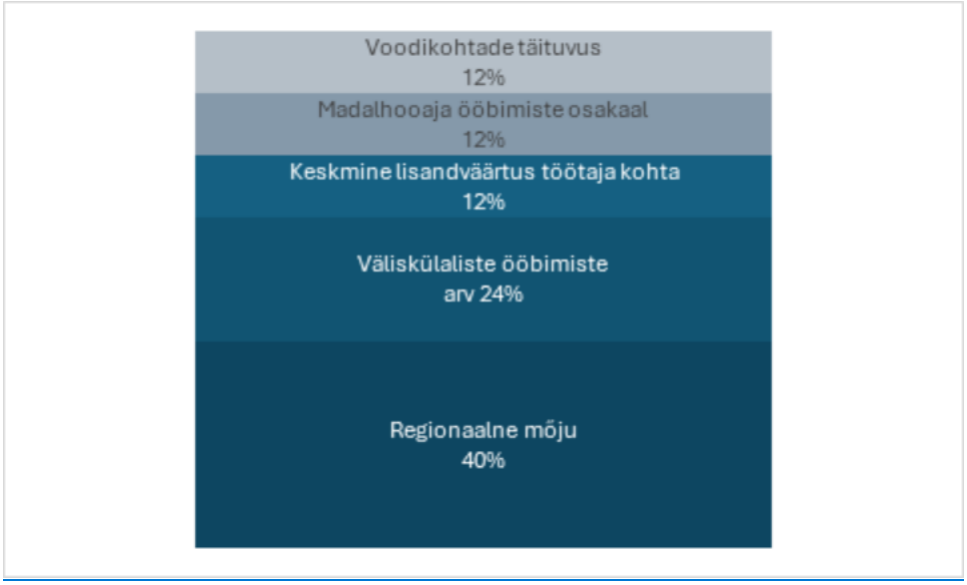
DMO	Koefitsent	Põhjendus
Tallinn	0	Tallinnal on kõige parem teenuste, töökohtade ja infrastruktuuri kättesaadavus. Regionaalsuse koefitsiendi eesmärk on suunata ressursse väljapoole pealinna.
Harju-, Rapla- ja Läänemaa	0,05	Harju-, Rapla- ja Läänemaa on tugevalt seotud Tallinna mõjualaga – ka piirkonna kaugemad alad saavad kasu pealinna lähedusest.
Kesk-Eesti	0,1	Kesk-Eestis on väiksem asustustihedus ja piiratum teenuste kättesaadavus. Täiendav toetus aitab säilitada piirkondlikku tasakaalu.
Lõuna-Eesti	0,35	Suur territoriaalne ulatus, hajaasustus, pikemad vahemaad ja vajadus tugevdada regionaalset arengut. Piirkond vajab täiendavaid stiimuleid elanike ja teenuste hoidmiseks.
Pärnumaa	0,1	Pärnumaa on hästi toimiv maakond, millel on tugev regionaalne keskus ning head ühendused (Tallinna ja Riia lennujaam). Samas on vajalik teatav regionaalne toetus väljaspool Pärnu linna.
Saared	0,3	Saarte eraldatus, sõltuvus laeva- ja lennuühendustest, kõrgemad logistika- ja teenusekulud. Regionaalpoliitiliselt on saared kõrgema toetuse prioriteediga.
Virumaa	0,1	Lääne-Virumaa , Rakvere ja Lahemaa on tugevalt seotud Tallinna mõjualaga. Ida-Virumaal on struktuursed väljakutsed, kuid olemasolevad eriprogrammid vähendavad regionaalsuse koefitsienti võrreldes Lõuna-Eesti või saartega.

Iga DMO maksimaalse toetussumma määramiseks arvutatakse näitajate väärtused DMO-de kaupa – absoluutväärtus ja DMO osakaal riigi koguväärtusest.

Tulemused korrutatakse läbi näitaja kaaluga ning regionaalsuse mõju näitajaga (vt Joonis 1), arvestusega, et väljundnäitajate osa indeksist on 60% ja regionaalsuse koefitsiendi osa on 40%. Nii tekib kaalutud indeks iga DMO kohta.

Toetuse kogueelarvest (1 970 867 €) lahutatakse Tallinna fikseeritud toetussumma (186 867 €). Ülejäänud osa korrutatakse läbi DMO-de kaalutud indeksitega.

Joonis 1. Toetuse arvutamise aluseks oleva indeksi komponendid

Lõikes 5 selgitatakse lisaeelarve kasutamist lõplike maksimaalsete toetussummade määramisel. Lisaeelarve eesmärk on tagada, et kellegi toetus ei jääks eelmise rahastusperioodi

omast väiksemaks. Nendele DMOdele, kelle toetussumma jääks arvutusmetoodika alusel väiksemaks, kaetakse vahe lisaeelarve abil. Lisaeelarve maht on 191 000 eurot kalendriaastas. Toetuse miinimumtase tagatakse lõikes 4 kirjeldatud rahastusmudeli alusel arvutatud toetussummadele lisanduva eelarve arvelt. Miinimumtaseme tagamine ei vähenda teiste DMOde rahastusmudeli alusel arvutatud toetussummasid.

Lisaeelarve on kavandatud üleminekumeetmena üksnes 2027-2029 toetusperioodiks ning selle eesmärk on võimaldada järkjärguline üleminek uuele rahastusloogikale.

EIS jälgib jooksvalt rahastusmudeli aluseks olevate näitajate arengut ning analüüsib nende seost meetme eesmärkide saavutamisega. Rahastusmudeli võimalikul edasiarendamisel võetakse arvesse turismi strateegilistes arengudokumentides sätestatud eesmärke, piirkondade arengut iseloomustavaid majandus- ja tulemusnäitajaid ning rahastusmudeli rakendamisel saadud kogemusi.

Lõike 6 kohaselt arvutab EIS välja ja avalikustab toetuse maksimaalse summa iga DMO kohta hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval.

Lõikes 7 nähakse ette kohustuslik omapanus. Omapanus on DMO juht- ja põhipartnerite rahaline panus tegevustesse, mida toetus ei kata, kuid mis on vajalikud DMO tervikliku rolli täitmiseks. Omapanuse suurus on kavandatud järgmiselt:

- projekti esimesel ja teisel aastal vähemalt sama suur summa kui vastava aasta toetuse summa;
- projekti kolmandal aastal vähemalt 1,2 korda suurem summa kui vastava aasta toetuse summa.

Progressiivse omapanuse nõue on kooskõlas eelmise rahastusperioodi loogikaga ja tugineb eeldusele, et esimese toetusperioodi jooksul tugevnevad DMOd institutsiooniliselt ja suudavad iga aastaga senisest enam kaasata partnerite rahastust. See ei tähenda, et toetuse absoluutsumma väheneb – toetuse summa jääb igal aastal samaks, aga kogueelarve suureneb, sest omapanuse osakaal kasvab. Omapanust ei arvestata projekti eelarvesse, mistõttu ei pea DMO esitama EIS-ile omapanusega tehtud tegevuste kuludokumente.

Juhul kui DMO ei ole võimeline kaasama nõutud suuruses omapanust, või ei soovi ta kasutada talle arvestatud maksimaalset toetussummat, on võimalik taotleda väiksem toetussumma. EIS-il on õigus väljamaksmisele kuuluvat toetust proportsionaalselt vähendada, kui omapanus ei vasta nõutud proportsioonile (§ 17 lõige 5). Sellega välditakse olukorda, kus omapanuse nõude täitmata jätmine tooks kaasa ainult sanktsioonid, ilma et arvestataks DMO tegelikku suutlikkust.

Lõige 8 näeb ette, et omapanuse nõude täitmist tuleb tõendada ja seda kontrollitakse projekti aruandluse alusel.

3. peatükk
Nõuded taotlejale ja taotlusele

Peatükis määratakse kindlaks nõuded taotlejale ja taotlusele.

Eelnõu §-s 9 nähakse ette nõuded taotlejale.

Lõike 1 kohaselt võib toetust taotleda kohalik omavalitsus, selle allasutus või juriidiline isik, mis on määratud MARO otsusega piirkonna DMO juhtpartneriks. MARO otsuse nõude eesmärk on tagada, et toetust saab taotleda üksnes see organisatsioon, kes on piirkondlikult legitimeeritud DMO koordinaatorina – mitte ükskõik milline organisatsioon, kes sooviks turismisihtkoha arendaja rolli võtta. MARO on maakondlik koordinatsiooniorgan, kellel on ülevaade piirkondlikest vajadustest ja potentsiaalsetest partnerlustest ning kes tagab, et valitud juhtpartner on tegelikult võimeline DMO rolli täitma.

Lõike 2 kohaselt peab DMO kaasama turismivaldkonna töötajaid, kelle summaarne töökoormus kokku vastab vähemalt viiele täistööajaga ametikohale. See nõue on seotud vajadusega tagada DMO minimaalne võime tegevusi ellu viia. Viie täistööajaga töötaja nõue tugineb varasema killustunud DMOde süsteemi kogemustele, millest ilmnes, et väiksema meeskonnaga DMOd ei suutnud täita kõiki meetme eesmärke. Nõude arvutamisel võetakse arvesse nii juhtpartneri kui ka põhipartnerite töötajad. Kuigi digilahenduste ja tehisintellekti areng võib tulevikus inimressursi vajadust mõjutada, on praeguse kolmeaastase perioodi vältel terviklik valdkondlik kompetents, partnerlussuhete hoidmine ja kohalik kohalolu sellises mahus siiski vajalik. Viie täistööajaga töötaja nõuet täidavad nii arendus- kui turundustöötajad.

Lõike 3 kohaselt ei tohi DMO juhtpartneril ega põhipartneril olla maksuvõlga ning neil ei tohi olla tagasi maksmata nõudeid varasematest toetusprojektidest. Need tingimused on standardsed ning vajalikud finantsriski maandamiseks.

Eelnõu §-s 10 nähakse ette nõuded taotlusele.

Lõike 1 kohaselt peab taotluses kirjeldatud projekt aitama saavutada §-s 1 nimetatud eesmärki ja tulemust.

Lõike 2 kohaselt peab MARO otsusega määratud DMO piirkonnas tegutsema vähemalt 350 turismiettevõtet. Lisaks peab DMO tagama maakondadevahelise koostöö, välja arvatud Tallinnas ja Pärnu maakonnas.

Turismiettevõtete arvu nõue tagab, et DMO rahastus suunatakse piirkondadesse, kus turismisektoril on piisav maht. Vähemalt 350 ettevõtte nõue on kooskõlas varasemate perioodide kogemusega ning tagab, et DMO saab levitada kasu oma ühistegevustest piisava hulga ettevõtjate vahel. Maakondadevahelise koostöö nõue tuleneb eesmärgist suurendada piirkondade koostööd ja saavutada turismiarenduses suurem mastaabiefekt. Tallinn ja Pärnumaa on sätestatud erandina, kuna need on Eesti suurimad turismipiirkonnad, eelkõige voodikohtade arvu alusel.

Turismiettevõtete arvu lävendit arvestatakse PuhkaEestis andmebaasi andmete alusel. See tähendab, et iga DMO piirkonnas peab PuhkaEestis andmebaasis olema registreeritud vähemalt 350 turismiettevõtet.

Lõike 3 kohaselt peab taotlus sisaldama vähemalt järgmisi andmeid: taotleja kontaktandmed, projekti kirjeldus (eesmärk, eelarve, taotletav toetuse summa), projekti algus- ja lõppkuupäev, projekti tegevuskava koos eelarve ja oodatavate tulemustega. Nõuded on sõnastatud miinimumtasemena, täpsem loetelu täpsustatakse EIS-i koostatavas taotlusvormis. Taotluse summa esitamine on vajalik, kuna taotleja ei pea taotlema talle EISi poolt arvestatud maksimumsummat, vaid võib ebapiisava omapanuse või muu põhjuse tõttu otsustada taotleda ka sellest väiksema summa.

Lõike 4 kohaselt esitab taotleja projekti tegevuskava, eelarve ja omapanuse arvestuse esimese aasta kohta koos taotlusega ning iga järgneva aasta kohta hiljemalt eelneva aasta 15. novembriks. See tagab järjepidevuse planeerimisel ja annab EIS-ile võimaluse kinnitada iga aasta tegevuskavas plaanitud tegevused enne nende elluviimist. Teise ja kolmanda aasta detailse tegevuskava ja eelarve esitamisega saab taotleja taotleda esialgse kogu projekti tegevuskava muutmist.

4. peatükk
Toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine

Peatükis määratakse kindlaks, kuidas toetust taotletakse ja menetletakse ning millised on meetme rakendaja elluviidavad tegevused ja nende tähtajad.

Eelnõu §-s 11 nähakse ette toetuse taotlemise kord. Toetust taotletakse voorupõhiselt. EIS avaldab oma veebilehel taotlusvooru kestuse ja eelarve, kooskõlastades need enne Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga. Kooskõlastamise nõue on oluline, et tagada toetuse eelarve vastavus riiklikele turismivaldkonna prioriteetidele ning vältida üle- või alakasutust.

Eelnõu §-s 12 nähakse ette taotluse menetlemise kord.

Lõike 1 kohaselt on taotluse menetlemise tähtaeg 20 tööpäeva taotlusvooru sulgumisest arvates. See tähtaeg on piisav vastavuskontrolli tegemiseks, kuna taotlusi ei seata hindamiskriteeriumite alusel pingeritta, vaid kõik nõuetele vastavad taotlused rahuldatakse.

Lõike 2 kohaselt hindab EIS taotleja ja taotluse vastavust määruses sätestatud nõuetele. Tegemist on vastavuskontrolliga, mitte kvalitatiivse hindamisega, kuna DMOd on piirkondlikult määratud (MARO otsuse alusel) ning nende arv ja geograafiline katvus on ette teada.

Lõike 3 kohaselt antakse puuduste avastamise korral taotlejale kuni kümme tööpäeva nende kõrvaldamiseks, mille võrra pikeneb menetlemise tähtaeg.

Eelnõu §-s 13 nähakse ette taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise kord.

Lõike 1 kohaselt teeb taotluse rahuldamise kohta otsuse EIS. Taotlus rahuldatakse, kui taotleja ja taotlus vastavad määruse nõuetele. Erinevalt paljudest teistest toetusmeetmetest ei seata selles meetmes taotlusi pingeritta ega kohaldata hindamiskriteeriume – kõik nõuetele vastavad taotlused rahuldatakse.

Lõike 2 kohaselt märgitakse taotluse rahuldamise otsuses projekti elluviimise tingimused, toetuse saaja õigused ja kohustused, aruannete esitamise tähtajad ning toetuse maksmise tingimused, sealhulgas iga DMO konkreetsed väljundnäitajad.

Lõike 3 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata, kui taotleja või taotlus ei vasta vähemalt ühele määruses sätestatud nõudele või kui taotluses on esitatud ebaõigeid või puudulikke andmeid.

5. peatükk
Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

Peatükis nähakse ette taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamise tingimused ja kord.

Eelnõu §-s 14 määratakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise tingimused.

Lõikes 1 nähakse ette alused, mille korral EIS võib taotluse rahuldamise otsust muuta. Otsuse muutmine on võimalik kahel viisil: EIS-i enda algatusel või toetuse saaja esitatud taotluse alusel.

Lõike 2 kohaselt on EIS-il õigus keelduda otsuse muutmisest, kui soovitav muudatus ei aita kaasa projekti eesmärkide saavutamisele või projekti tegevusi tõenäoliselt ei lõpetata projekti abikõlblikkuse perioodil.

Lõike 3 kohaselt otsustatakse otsuse muutmine 20 tööpäeva jooksul vastava taotluse saamisest arvates, mis pikeneb 30 tööpäevani, kui toetuse saajale antakse aega puuduste kõrvaldamiseks.

Lõike 4 kohaselt võib otsust muuta tagasiulatuvalt põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et muudatus aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele. See säte on vajalik praktiliselt põhjendatud ootamatu olukorra lahendamiseks: kuna otsuse muutmine võtab aega, saab kuni otsuse muutmiseni tehtud muudatused siiski õiguspäraseks lugeda. Näiteks võib juhtuda, et mõni planeeritud tegevus ei osutu teostatavaks ja DMO on sunnitud seda koheselt muutma – retroaktiivse muutmise võimalus kaitseb toetuse saajat formaalsete rikkumiste eest ootamatutes olukordades.

Lõike 5 kohaselt võib toetuse summat suurendada, kui see on põhjendatud, aitab kaasa projekti eesmärkide saavutamisele ning eelarvevahendite jääk seda võimaldab. Arvestades, et iga DMO maksimaalne toetussumma arvutatakse enne välja ja tõenäoliselt taotletaksegi maksimumi, on toetuse suurendamise võimalus eelkõige mõeldud erandlikuks olukorraks – nt kui mõni teine DMO ei täida eesmärke ja jäävad kasutamata vahendid, mida saaks suunata hästi toimivate DMOde lisategevusteks või kui rahastusperioodide vahele jääv üleminekuaeg tingib projektide pikendamise vajaduse. Määrus ei näe ette regulaarset ega jooksvalt taotletavat lisarahastamise mehhanismi, vaid jätab võimaluse reageerida paindlikult olukordades, kus meetme rakendamisel tekivad kasutamata või täiendavad eelarvevahendid. Vabanenud või täiendavalt eraldatud vahendite kasutamise üle otsustab EIS, kooskõlastades oma otsuse majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga, lähtudes meetme eesmärkidest, projektide tulemuslikkusest ning olemasolevatest eelarvevahenditest.

Eelnõu §-s 15 kirjeldatakse asjaolusid, mille korral tunnistab EIS taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks. EIS võib otsuse kehtetuks tunnistada, kui toetuse saaja ei täida määruses või otsuses sätestatut, ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel või kui projekti tegevusi ei ole võimalik lõpetada projekti lõpptähtpäevaks. Kehtetuks tunnistamise korral tagastab toetuse saaja toetuse asjaomase otsuse kohaselt.

6. peatükk
Aruande esitamine

Peatükis nähakse ette, kuidas esitatakse toetuse kasutamise aruandeid.

Eelnõu §-s 16 käsitletakse aruandlust puudutavaid toiminguid ja nõudeid.

Lõike 1 kohaselt esitab toetuse saaja EIS-ile vahearuanded ja lõpparuande.

Lõike 2 kohaselt sisaldab aruanne projekti tegevuste elluviimise ülevaadet koos omapanuse arvestusega ning infot projekti tulemuste täitmise kohta.

Lõike 3 kohaselt esitatakse vahearuanded kord aastas, hiljemalt järgmise aasta 15. veebruariks. Makse saamise aluseks nõutavad dokumendid ja tõendid esitatakse mitte sagedamini kui kord kvartalis ning ettemakseid ei anta tihedamini kui kord aastas. Vahearuande esitamise tähtaeg – 15. veebruar – on seatud arvestusega, et detsembrikuu töötasudelt makstavate maksude deklareerimise hiliseim tähtaeg on järgmise aasta 10. veebruar, mistõttu on selleks ajaks võimalik esitada kõik aruandlusperioodi personalikulude andmed. Lõpparuanne esitatakse kahe kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates.

Lõike 4 kohaselt kinnitab EIS aruande või tagastab selle täiendamiseks 20 tööpäeva jooksul aruande saamisest arvates. Lõpparuande kinnitamine on eeldus lõppmakse tegemiseks.

7. peatükk
Toetuse maksmine

Eelnõu §-s 17 nähakse ette toetuse maksmise tingimused.

Lõike 1 kohaselt makstakse toetust tegelike kulude alusel, ühtse määra alusel või ettemaksena. Tegelikud kulud on personalikulud, mida kontrollitakse kuludokumentide alusel. Ühtne määr – 30% personalikuludest – on muude kulude hüvitamise viis, mille puhul kuludokumente ei esitata ega kontrollita. Ettemakse võimaldab tegevuste katkematut elluviimist, arvestades, et DMO tegevused nõuavad sageli kulude tegemist enne tulude laekumist.

Lõikes 2 täpsustatakse tegelike kulude alusel toetuse maksmise eeldusi: projekti tegevused peavad olema ellu viidud ning abikõlblikud kulud tekkinud ja tasutud. Nõue on vajalik, et tagada toetuse maksmise seotus reaalselt ellu viidud tegevustega ning vältida toetuse väljamaksmist kulude eest, mis ei ole seotud projekti eesmärkide saavutamisega. See toetab avalike vahendite säästlikku ja sihipärast kasutamist ning võimaldab EIS-il kontrollida toetuse kasutamise vastavust määruse tingimustele. Samas täpsustatakse, et ühtse määra alusel toetust makstes kulu tegelikku tekkimist ja tasumist ei tõendata ega kontrollita ning selline kulu ei kuulu hüvitamisele kuludokumendi alusel.

Lõike 3 kohaselt võib toetust maksta ettemaksena toetuse saaja taotluse alusel. Ettemakse maksmise eelduseks on toetuse saaja esitatud maksetaotlus koos kulude prognoosiga. Selline lähenemine võimaldab planeerida toetuse väljamakseid projekti tegeliku rahavajaduse põhjal ning vähendab riski, et ettemakse ületab põhjendatud kulude mahtu. Samuti aitab kulude prognoos EIS-il hinnata projekti rahalist realistlikkust ja tegevuste ajastust.

Ettemakse suurus on projekti aastase rahavajaduse summa, st ettemaks katab kogu aastase toetuse osa. Esimese aasta ettemakset saab taotleda pärast taotluse rahuldamise otsuse vastuvõtmist; järgnevate aastate ettemaksmise eelduseks on, et EIS on kinnitanud vastava aasta tegevuskava ja eelarve. Ettemaksete kasutamine on põhjendatud, kuna DMOd on avaliku sektori koordinatsiooni all olevad organisatsioonid, kelle rahaline usaldusväärsus on tagatud avaliku sektori osaluse ja järelevalve kaudu.

Lõike 4 kohaselt kohustub toetuse saaja kandma kasutamata jäänud ettemakse tagasi kümne tööpäeva jooksul pärast vastava perioodi aruande kinnitamist. See tagab ettemaksete sihipärase kasutamise ja vähendab riski, et ettemaks jääb pikaks ajaks toetuse saaja kontole kasutamata.

Lõike 5 kohaselt on EIS-il õigus proportsionaalselt vähendada väljamaksmisele kuuluvat toetust, kui omapanus ei vasta § 8 lõikes 7 sätestatud nõudele. Proportsionaalne vähendamine tähendab, et toetuse summat vähendatakse täpselt samas ulatuses, milles omapanus on nõutust väiksem, tagades rahastamissuhte säilimise vastavalt § 8 lõikes 7 sätestatud proportsioonidele.

8. peatükk
Toetuse saaja ja EIS-i õigused ning kohustused

Peatükis kirjeldatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi ning EIS-i kui meetme rakendaja õigusi ja kohustusi.

Eelnõu §-s 18 määratakse kindlaks toetuse saaja õigused ja kohustused.

Lõikes 1 nähakse ette toetuse saaja õigus saada EIS-ilt teavet ja selgitusi. See tagab toetuse korrektse kasutamise ning vähendab mahukate projektide korral eksimisriski.

Lõike 2 kohaselt täidab toetuse saaja järgmisi kohustusi:

- tagab projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ja nõutud tulemuste saavutamise;
- esitab EIS-ile nõutud teabe ja dokumendid tähtaegselt;
- tagab omapanuse olemasolu vastavalt § 8 lõikes 7 sätestatud proportsioonile;
- eristab projektiga seotud kulud, kasutades eraldi arvestussüsteemi või raamatupidamiskoode;
- säilitab toetuse ja projekti elluviimisega seotud dokumente vähemalt seitse aastat lõpparuande heakskiitmisest arvates;
- võimaldab EIS-il ja tema volitatud isikutel teha järelevalvet toetuse kasutamise üle;
- tagab tegevustes osalenud kasusaajate korrektsete andmete esitamise EIS-ile tema antud vormil vahe- ja lõpparuandega;
- säilitab vähese tähtsusega abi andmisega seotud dokumente kümme aastat viimase abi andmisest arvates;
- kaasab DMO strateegilisse planeerimisse ja tegevuste elluviimisesse DMO piirkonna olulisemad turismiteemalised võrgustikud ja huvirühmad;
- nõustab oma piirkonna ettevõtjaid turismitoodete ja -teenuste nähtavuse parandamiseks digikanalites;
- kasutab ja täiendab veebilehe visitestonia.com andmebaasi vastavalt digitaalse turismiinfo halduse juhendile, mille EIS koostab toetuse saajate abistamiseks.

Veebilehe visitestonia.com andmebaasiga seotud kohustus tähendab praktikas, et toetuse saaja tagab, et piirkonna turismiteenused ja -objektid on andmebaasis ajakohased ja korrektselt esitatud, sh aitab piirkonna ettevõtjatel andmebaasi kasutada. EIS juhendab toetuse saajaid veebilehe visitestonia.com andmebaasi kasutama.

Lõikes 3 nähakse ette toetuse saaja kohustused seoses vähese tähtsusega abi arvestamise ja haldamisega. Kuna projekti tegevustesse kaasatud kasusaajad võivad saada tegevuste kaudu majandusliku eelise, on toetuse saaja kohustatud arvutama kasusaajale antava vähese tähtsusega abi suuruse ning kontrollima kasusaaja vastavust vähese tähtsusega abi määruse

nõuetele. Lisaks on toetuse saaja kohustatud teavitama kasusaajat abi andmisest ja selle summast ning kandma abi andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse. Selline kord tagab riigiabi reeglite korrektse kohaldamise, välistab ebaseadusliku abi andmise ning loob läbipaistva ja kontrollitava süsteemi ettevõtjatele antava abi arvestamiseks.

Eelnõu §-s 19 nähakse ette EIS-i õigused ja kohustused.

Lõike 1 kohaselt on EIS-il õigus nõuda lisaandmeid ja -dokumente ning teha kohapealset kontrolli. See on vajalik, et EIS saaks kontrollida projekti tegelikku edenemist ja veenduda, et projektiga ollakse suuteline saavutama meetme eesmärke.

Lõike 2 kohaselt on EIS kohustatud koostama asjakohased juhised ja vormid ning tegema need taotlejatele kättesaadavaks; avaldama pärast otsuse tegemist oma veebilehel toetuse saaja nime, projekti nime, toetuse summa ja kogumahu; kaitsma taotluse menetlemise käigus saadud konfidentsiaalset teavet; kontrollima projektide elluviimist; säilitama vähese tähtsusega abi andmeid kümme aastat.

9. peatükk
Toetuse tagasinõudmine ja vaie

Eelnõu §-s 20 reguleeritakse toetuse tagasinõudmist.

Lõike 1 kohaselt võib EIS makstud toetuse põhjendatud mahus osaliselt või täielikult tagasi nõuda riigieelarve seaduse § 55^1 lõike 1 alusel. Lisaks võib toetuse tagasi nõuda, kui toetuse saaja ei ole täitnud määruses või taotluse rahuldamise otsuses kindlaks määratud kohustusi. Tagasinõuet tehes arvestatakse rikkumise laadi, ulatust ja mõju toetuse eesmärkide saavutamisele – tegemist on kaalutlusõigusel põhineva otsusega.

Lõigetes 2 ja 3 täpsustatakse tagasimaksmise ajatamise võimalust. Toetuse saaja taotlusel võib EIS ajatada tagasimaksmise kuni 12 kalendrikuuks, põhjendatud vajaduse korral pikemaks ajaks. Ajatamist taotledes peab toetuse saaja selgitama makseraskuste põhjuseid ning esitama tagasimaksegraafiku. Kui toetuse saaja ei täida kokkulepitud graafikut, võib EIS ajatamise otsuse kehtetuks tunnistada ja nõuda toetuse tagastamist 30 kalendripäeva jooksul.

Eelnõu §-s 21 sätestatakse vaide esitamise ja menetlemise kord.

Paragrahvis sätestatakse toetuse saaja ja taotleja õiguskaitsevõimalus EIS-i otsuste ja toimingute suhtes. Isikul on õigus esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, mis tagab menetlusosalisele võimaluse kaitsta oma õigusi ja huve enne kohtusse pöördumist. Vaide lahendamine EIS-i poolt on kooskõlas haldusmenetluse seaduse üldpõhimõtetega ning võimaldab vaidlusi lahendada kiiremini ja paindlikumalt haldusorganis. See aitab vältida ebavajalikku kohtumenetlust ning võimaldab EIS-il vajaduse korral oma otsuseid või toiminguid korrigeerida. Säte toetab hea halduse, õigusselguse ja menetlusökonoomia põhimõtteid ning tagab, et toetuse andmise ja kasutamisega seotud vaidlused lahendatakse läbipaistvas ja seaduses sätestatud korras.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses komisjoni määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

4. Määruse mõjud

Toetusel on positiivne mõju Eesti majandusele, regionaalarengule ja turismisektorile. Toetus aitab tugevdada piirkondlikku turismivõimelisust, parandada turismiteenuste kvaliteeti ning suurendada külastajate rahulolu. DMOde kaudu koordineeritud tegevused avaldavad mõju kogu piirkondlikule turismisektorile, sh majutus-, toitlustus-, transpordi- ja meelelahutusvaldkonnale.

Kestliku turismi arendustegevuste toetamine aitab kaasa Eesti turismi pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamisele. Kestlikkuse märgiste ja keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamise toetamine turismiettevõtetes suurendab Eesti kui turismisihtkoha konkurentsivõimet Euroopa turul, kus kestlikkuse nõuded muutuvad üha olulisemaks.

Digitaalse turismiinfo halduse täiustamine, sealhulgas veebilehe visitestonia.com andmebaasi ajakohastamine ja piirkonna ettevõtjate digipädevuse suurendamine, aitab kaasa turismisektori digiüleminekule. Internetis reaalajas broneeritavate teenuste osakaalu kasv parandab piirkondade turismiettevõtjate konkurentsivõimet ning vähendab turismipotentsiaali kasutamatajätmist infopuuduse tõttu.

Ligipääsetavuse arendamine avardab turismivõimalusi erivajadusega inimestele ning suurendavad kaasava turismi majanduslikku potentsiaali.

Meetme rakendamine aitab kaasa pikaajaliste koostöösuhete tekkimisele kohaliku omavalitsuse, turismiettevõtjate ja teiste piirkondlike osaliste vahel. Selline partnerluspõhine lähenemine tagab, et turismiarendus lähtub piirkondlikest vajadustest ja potentsiaalist, mitte üksnes ühtsetest riiklikest standarditest.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega seotud peamised tegevused hõlmavad toetuse taotluste menetlemist, toetuse andmise otsuste tegemist, toetuse kasutamise seiret ja kontrolli ning aruandluse ja tagasinõuete menetlemist. Nimetatud tegevusi viib ellu EIS oma tavapäraste rakendus- ja järelevalvemenetluste raames, kasutades olemasolevaid infosüsteeme ja protsesse.

Määrust rakendades ei lisandu struktuurseid või püsivaid haldustegevusi, kuna toetuse andmine, aruandlus ja kontrollimine on juba integreeritud EIS-i tööprotsessidesse. Väljaspool meetmele eraldatud eelarvevahendeid riigieelarvele määruse rakendamisega lisakulusid ei kaasne.

Määruse rakendamise eeldatavad tulud on kaudsed ja pikaajalised. Toetusmeetme tulemusena paraneb turismisihtkohtade kvaliteet ja teenuste mitmekesisus, mis omakorda suurendab külastajate rahulolu ja korduvkülastuste arvu ning turismitulusid. Suurem ja kestlikkusel põhinev külastajate arv toob kaasa lisatulu majutus-, toitlustus-, transpordi- ja teenindussektorile ning suurendab maksulaekumisi. Piirkondade turismiandmete parem

kättesaadavus aitab optimeerida investeerimisotsuseid ja turismitoodete arendamist, luues eeldused pikaajalise konkurentsivõime kasvuks.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele.

Eelnõu koostamise käigus kaasati DMOde koostöövõrgustiku esindajaid, kelle sisendi tulemusena täpsustati mitmeid olulisi aspekte: üleminekuperioodil lisaeelarve kasutamine, omapanuse progressiivse kasvu proportsioonid, aruandluse korraldus, toetatavate tegevuste loetelu kooskõla turismi tegevuskavas sätestatu ja DMOde tegeliku töökorraldusega. DMOdel lasub kaasvastutus mitme riikliku tulemusnäitaja saavutamisel, mistõttu on oluline, et meetme tingimused toetaksid nende sisuliste eesmärkide saavutamist, mitte ei lisaks ebavajalikku halduskoormust.